

OBSAH

<i>Príhovor</i>	3
<i>Všetko</i>	4
<i>Životy svätých</i>	5
<i>Otázky a odpovede</i>	7
<i>Pravoslávna ikona</i>	8
<i>Kázeň o láske v našom každodennom živote</i>	11
<i>Detská stránka</i>	14
<i>Recepty</i>	20
<i>V Hospodinovi hľadajme útechu</i>	21
<i>Čudotvorné ikony</i>	22
<i>Manželstvo</i>	
<i>(výklad na Ef 5, 20 – 33)</i>	24
<i>Evanjeliové cnosti</i>	25
<i>Zo života skupín</i>	26
<i>Príhovor Prezidenta SYDESMOS-u</i>	30
<i>Pozvánka</i>	31

ISTINA

*Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XV./2010*

šéfredaktor: *Lenka Kimaková*
redaktori: *Alexander Haluška, Michal
Šivík, Zuzana Repková, Marcela Hvižďa-
ková, Zuzana Sadilková, Juliána Kuzano-
vá, Ján Husár, Tatiana Mihaličová*
pokladníčka: *Tatiana Mihaličová*
technický redaktor: *Marcela Hvižďaková*
detská stránka: *Andrea Gmotričová, Lubo-
míra Balaščáková*
redaktori pre distribúciu: *Luboš Omaska,
Patrik Palasiewicz*

Vydáva:

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980*

**e-mail: istina@post.sk
IČO: 17075947**

www.bpm.orthodox.sk

S blahoslovením Jeho Vysokopre-
osvietenosti Jána, arcibiskupa
prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 5,40 €

*Vaše finančné príspevky posielajte
na adresu redakcie:*

*Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
4008409298/7500.*

*Cirkevne schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky v súlade
s učením Cirkvi.*

Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

**„Čokoľvek ste urobili jednému
z týchto mojich najmenších
bratov, mne ste urobili“.
Mt 25,40**

Spasi Vás Hospodi!

Obálka: *Kropachy*
Kropachy, „Brigáda“ v Lutine

*Vydávanie je povolené Ministerstvom
kultúry SR pod číslom EV 3633/09.
ISSN 1335-6739*

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

SBožou pomocou sa Vám drahí mladí priatelia dostáva do rúk ďalšie číslo nášho mesačníka Istina. Veríme, že aj v ňom si nájdete kopec zaujímavých vecí a informácií. Na tvorbe nášho časopisu sa podieľa množstvo ľudí, ktorí sa zo všetkých síl snažia priniesť vám vždy nové a aktuálne informácie o svätom Pravoslávii, o aktivitách našej mládeže i o dianí v našej Cirkvi.

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS je v službách Christovej Cirkvi už dvadsať rokov. Vystriedalo sa v ňom mnoho úžasných ľudí ochotných pracovať a aktívne sa podieľať na živote Cirkvi. Naše bratstvo je veľkou rodinou mladých pravoslávnych veriacich. Každý z nás istotne pociťuje radosť z tohto spoločenstva, z tohto zväzku (SYNDESMOS) v ktorom sme spolu s Christom, lebo On povedal: „Kde sú dvaja alebo traja v mojom mene, tam som aj Ja medzi nimi.“ Túto radosť chceme vyjadriť aj takto, na stránkach našej Istiny.

Snažíme sa aby náš časopis bol poslom Božieho slova a Jeho radosti pretože tak, ako každý kresťan aj my mladí pravoslávni ľudia chceme svojím životom i svojou aktivitou ohlasovať túto Božiu zvesť – Evanjelium.

Okrem kázni, duchovných poučení, úvah a životov svätých sa vám snažíme vždy priniesť aj správy z množstva aktivít, ktoré Bratstvo

pravoslávnej mládeže vykonáva. Rôznorodosť našim aktivitám naozaj nechýba a každý si môže vybrať niečo, čo sa mu pozdáva a páči.

Istina dáva možnosť mladým ľuďom aktívne sa zapojiť do života., podieľať sa na jej tvorbe, distribuovaní alebo už konkrétne ju využiť pri práci s mládežou a deťmi na cirkevnej obci, v rámci hodín náboženskej výchovy a na mládežníckych stretnutiach. Chceme ponúkať nové nápady aj pre kňazov a katechétoch ako pracovať s mládežou. To všetko je však náročná úloha a preto chceme poprosiť o spoluprácu aj vás, čitateľov a mládežníkov.

Blížia sa letné prázdniny a každý z nás istotne zažije množstvo zaujímavých, podnetných chvíľ a zážitkov. Skúste sa s nami o ne podeliť na stránkach Istiny. Každý z nás má nejaký dar, no každý rozdielny. Mnohí majú dar písania, preto ho skúste využiť a stať sa prispievateľom či redaktorom nášho časopisu.

Už teraz sa tešíme na vaše príspevky a zaujímavé nápady.

S láskou v Christu

Alexander Haluška

Prezident Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS

Malý chromý Leonardo (hovori-me mu Leo) a Tomáš prišli do detského domova v ten istý deň. Pár mesiacov po tom, ako sa narodili. Opatrovateľky k nim boli veľmi láskavé, deti z miestnej školy, do ktorej chodili, už o niečo menej.

Boli kruté najmä k bojazlivému Leovi, ale Tomáš ich vedel umlčať,

nezaujímal a Tomáš si vždy vymyslel nejaké ospravednenie, alebo sa robil, že má zlú náladu, aby nemusel ísť. Tak šiel na výlet len dva razy s doktorom Turrinim a jeho manželkou Annou.

Raz v nedeľu doktor Turrini zavola-
lal Tomáša a zahľadel sa mu do očí:
„Si naozaj šikovný chlapec! Nechcel
by si ísť bývať k nám? Nejaký čas by
si bol u nás len v starost-
livosti, ale radi by sme
si ťa adoptovali. Bol by
si ako náš vlastný syn.
Čo ty na to?“

Tomáš zostal stáť
bez slova. Mat' takú
mamu a otca ako všetci
ostatní. „Och, och á-á-
áno, pane!“ A prv, než
by si doktor všimol slzy
v jeho očiach, utiekol
preč.

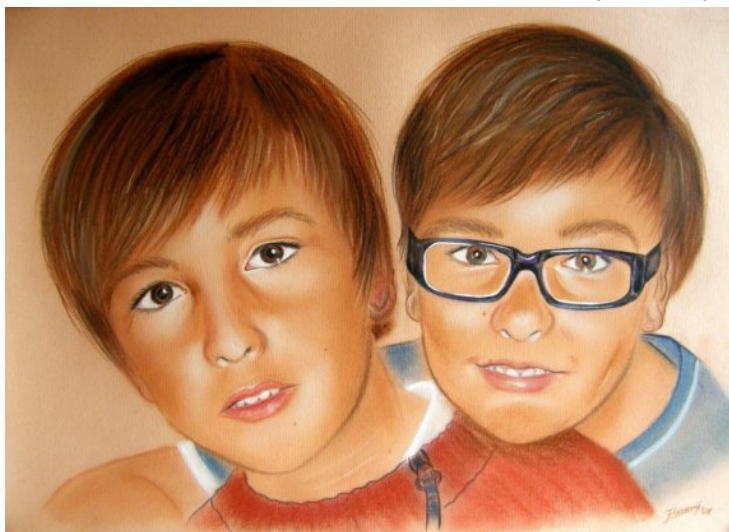
Vzápätí ho doktor
spolu s opatrovateľkou
išli hľadať. Tomáš
pomáhal Leovi obuť si špeciálnu
topánku. Doktor uprel na Tomáša pre-
nikavý pohľad: „Synček, ty kvôli nemu
si nechcel odísť a zostať u nás?“

„No, ja... som preňho všetko, čo
má,“ odpovedal chlapec.

*Určite sa nájde niekto, pre koho si
„všetkým, čo má“.*

**BRUNO FERRERO: Ale veď
máme krídla**

Zuzana Repková

Sväté prepodobnomučnice Archelaja, Fekla a Zuzana. **(6./20. júna)**

Sväté panny žili v období panovania cisára Diokleciána. Pred prenasledovaním odišli z Ríma do Kampánie (dnešné Taliansko). Prezliekli sa za mužov a odišli na pusté osamotené miesto, kde žili v modlitbe a pomáhali chorým. Z tváre im žiarila pokora, nevinnosť a svätosť. Pomaly ich ľudia spoznávali a začali ich vyhľadávať. Niektorí sa chceli duchovne posilniť a iný zas vyliečiť rôzne neduhy. Zvest' o nich sa dostala až k správcovi krajiny Leontijovi. Ten si ich dal zavolať. Panny pred neho nebojácne predstúpili. Pochopili, že prišiel čas vydať svedectvo o Christovi. Všetko mu o sebe povedali, neskrývali svoj život, kresťanskú vieru a ani to, že sú panny zasľúbené Christovi. Leontij si všimol, že Archelaja je z nich najstaršia a najvýrečnejšia a preto ju začal prehovárať: „Akým právom presviedčaš okolie o tom, že Isus Nazaretský spasí celý svet? Sám seba nezachránil pred smrťou, ako môže inému pomôcť? Ako sa opovažuješ zaoberať sa čarodejníctvom a klamať ľudí? Opovážila si sa obliecť mužský odev nezakrývaš tým svoje zlo? Keď ťa nezabijem teraz, oklameš ďalších svojím klamlivým učením.“ Svätá odpovedala: „Silu diabla zdolávam Christovou vierou a ľudí som naučila dobrému preto, aby spoznali

jediného pravého Boha, ktorý stvoril nebo, zem aj ľudí. Aj ľudí uzdravujem v mene Isusa Christa.“

Vtedy igemon odpovedal: „Kto nepočúvne rozkaz cisára bude vydaný na krutú smrť.“ Svätá odpovedala: „My máme tiež Cisára – Isusa Christa, kvôli Ktorému sme zanechali tento svet. Jeho prikázania budeme plniť a očakávať milosť od Toho, Ktorý vládna nad nebom a zemou.“ „Naši bohovia ovládajú všetko. Je ich veľa. Panna odpovedala: „Tvoji bohovia sú slepí a slepí ste aj vy, lebo ich uctievať a veríte im.“ Igemon opäť povedal: „Váš Boh je jeden a nevedel sa zachrániť od smrti na kríži, octom bol napojený a ovenčený trňovou korunou a kopijou bol prebodnutý.“

„Ale toto náš Boh pretrpel pre našu spásu, aby všetci, ktorí v Neho uveria, nezahynuli, ale mali večný život. Avšak tvoji bohovia nevidia, nepočujú ani nehovoria, a preto nevedia pomôcť sebe ani iným.“

Keď to igemon počul veľmi sa rozgneval a rozkázal svätú hodiť hladným levom, ale títo zrazu skrotli ako ovce a ľahli si k jej nohám. Archelaja sa modlila k Bohu: „Hospodine Bože, Otče, Synu i Duchu Boží, Ktorí si doteraz uchránil moje telo čisté a ničím nepoškvrnené a dal si mi silu zvíťaziť nad veľmi krutým igemonom, buď stále pri mne, Tvojej služobníčke a neprestajne mi pomáhaj.“ Keď igemon videl, že levy sa svätej ani nedotkli, rozkázal hodiť mučenicu do väzenia. Tam sa im zjavil Boží anjel: „Nebojte sa! Vaše

modlitby došli k Bohu a už sú pre vás pripravené vence na nebi.“

Keď stráž uvidela nezvyčajnú žiaru v úžase hovorili: „Skutočne je Boh, ktoré vyznávajú tieto panny, pravý.“ Ráno igemon rozkázal mučenice predviest' pred súd. Predvedená Archelaja povedala: „Igemon tvoje skutky ti pripravujú nezhasínajúci oheň v ktorom budeš mučený s tvojimi bohmi, ale keď sa týchto múk chceš zbaviť, príjmi moju radu: Uver v Tvojho Stvoriteľa.“ Igemon sa vysmial z týchto slov: „Keď počúvneš ty mňa a uveríš v mojich bohov, získaš veľké bohatstvo a slávu. Ale keď ma nepočúvneš, prikážem, aby ťa ponižovali a zneuct'ovali a potom ťa pošlem na rôzne muky a nakoniec na krutú smrť.“ Svätá odpovedala: „Mojím pomocníkom je Hospodin Isus Christos, ktorý ochraňuje moju dušu i telo. Ja sa smrti nebojím, lebo verím, že dostanem večný život.“

Igemon rozkázal zlobieť ju donaha, trhať jej čisté telo železnými bodákmi a kruto biť. Rany prikázal

polievať horúcim olejom a smolou. Všetci, ktorí sa na to pozerali, nechápali ako môže také slabé dievča pretrpieť také muky a zostať nažive. Svätá pozrela na nebo a s rukami rozťahnutými do tvaru kríža povedala: „Vladyko, zahas oheň rosou Tvojej mladosti a zahoj moje telo od rán.“ Nad hlavou svätej zasvietilo svetlo a ozval sa hlas: „Neboj sa! Som s tebou!“ Igemon rozkázal, aby mučenicu zabili obrovským kameňom. Ale anjel ochranca odvalil kameň, takže svätá ostala celá a oslavovala Boha. Keď to národ videl kričal: „Veľký je kresťanský Boh, ktorého vyznáva táto mučenica.“ Igemon rozkázal, aby panny vyviedli za mesto a usmrtili mečom. Vojaci sa však zľakli krutého rozkazu. A vtedy im panny odpovedali: „Keď nevyhoviete igemonovi nebudete s nami oslávení.“ Po týchto slovách vykonali rozkaz a odťali im hlavy. Takto tri sväté mučenice dokonali svoj podvih a vošli do nebeského kráľovstva.

pripravila: virujušča Jelena

Otázky a odpovede

otázka: „Sú možné zjavenia, uzdravenia a proctvá mimo pravoslávnej Cirkvi? (napr. Lurdy, Medžugorie, Fatima, Litmanová ...)“

Odpoveď: „Bohorodička aj svätí sa môžu zjaviť rôznym ľuďom bez ohľadu na ich momentálny stav a vierovyznanie, ak je to Božia vôľa. Vôbec to však neznamená, žeby tým Boh súčasne potvrdzoval aj ich svätosť alebo pravdivosť ich viery. Samotný Isus Christos sa napríklad zjavil apoštolovi Pavlovi v čase, keď ešte neveril v Christa, volal sa Saul, bol presvedčený o platnosti jedine Starého Zákona, súhlasil s ukameňovaním sv. archidiakona Štefana a bol práve na ceste do Damasku, kde chcel uväzniť a pravdepodobne aj vydať na smrť tamojších

kresťanov. Toto zjavenie mu teda bolo dané zjavne nie preto, aby potvrdilo správnosť jeho viery a konania, ale preto, aby ho priviedlo k pokániu, lebo konal veľmi zle. To isté často platí aj vtedy, keď sa pri zjavení dejú zázraky. Isus Christos napríklad uzdravil jedného 38 rokov chorého človeka (Jn 5. kap.), ktorý sa podľa cirkevnej tradície neskôr stal sluhom u veľkňaza a pri vypočúvaní udrel Christa po tvári (Jn 18, 22). Ani toto stretnutie s Christom a prijatie zázraku od Neho teda zjavne nebolo potvrdením toho, žeby išlo o nejakého výnimočne veriaceho alebo svätého človeka. Vo vzťahu k zjaveniam a zázrakom je potrebné byť veľmi opatrný. Najrozumnejšou reakciou pri počutí o nejakom zjavení je chápať ho ako výzvu k pokániu, (ako u apoštola Pavla), pretože všetci máme veľa hriechov. Okrem toho v takom stave, v akom sa dnes nachádza ľudstvo, by mnohým z nás zjavenia viac poškodili než pomohli. Väčšina z nás totiž nie je schopná ich správne prijať a mohli by nás priviesť k pýche a nesprávnym záverom o sebe samých a iných ľuďoch. Keby boli pre nás zjavenia užitočné, tak by nám ich Boh dával každý deň. Boh je pri nás a pomáha nám, ale nezjavuje sa viditeľne, pretože by nám to nebolo na úžitok. Preto svätí ľudia sa vyjadrujú v tom zmysle, že v súčasnosti je pre nás oveľa menej škodlivé pochybovať o zjaveniach, než ich prijímať. Ak by sme v dnešnej dobe aj pochybovali o nejakom skutočnom zjavení preto, lebo sa považujeme za nedôstojných ozajstného zjavenia, Boh nám to nezapočíta za hriech, ale ak uveríme zjaveniu a bude falošné, vystavíme sa duchovne mimoriadne veľkému a škodlivému nebezpečenstvu. Zjavenia v Lurdách, Medžugorí, Fatime a Litmanovej sú pochybné aj vzhľadom na celé pozadie vecí a ciele, ktoré sa nimi sledujú (napr. podporovanie nesprávnych dogiem). Čo sa týka uzdravení a procietiev mimo Pravoslávnej Cirkvi, je to takto. Aj vo svätom Písme sa spomínajú procietvá a uzdravenia (posadnutých) zo strany ľudí mimo Cirkvi (prorocké slová židovského Veľkňaza, ktorý odsúdil Christa (Jn 11, 50-51), vyhánanie zlých duchov človekom, ktorý nechodil s apoštolmi (Mk 9, 38-40), veštiaca dievčina (Sk 16, 16-18) a pod.). Isus Christos nespochybnil ich procietvá a uzdravenia, no napriek tomu netvrdil, že sú potvrdením správnosti ich viery a konania. Naopak upozornil ľudí, aby sme ich nechali, ale nekonali podľa niektorých ich skutkov. Tiež na konci sveta budú podľa slov Christa dokonca odsúdení niektorí prorokujúci a činiaci zázraky v Božom mene (Mt 7, 22-23). Z uvedeného vyplýva, že zjavenia, procietvá a uzdravenia sa môžu diať hocikde, kde si to Boh z nejakých dôvodov želá, netreba však z toho robiť prenáhlené a nesprávne závery. Hoci by sa zjavenia, procietvá a uzdravenia aj skutočne diali hocikde po svete, nič to nemení na tom, že ich sprostredkovatelia napriek svojej zbožnosti a modlitebnosti môžu byť mimo Christovej Cirkvi, ďaleko od Boha a pravdivej viery. Príznakom pravých Božích služobníkov nie sú zázraky ani procietvá, ale láska, pravdivá viera a pokora. S láskou v Christu“

jerej Štefan Pružinský, ml.

Presväta Bohorodička, Matka Spasiteľa Isusa Christa, bola prvým človekom, prvou ženou, ktorej ikona bola v Cirkvi napísaná. Pravoslávna Cirkev potvrdzuje pokrvný zväzok Presvätej Bohorodičky s padlým človečenstvom, ktoré nesie následky prvotného hriechu - nie je vydelená z Adamovho potomstva. No spoločne s tým, jej výnimočná dôstojnosť a hodnota, jej osobná dokonalosť, vyšší stupeň ňou dosiahnutej svätosti objasňujú jej výnimočné uctievanie. Z celého ľudského rodu ona prvá dosiahla cieľ nášho ľudského života - zbožštenie. Ona jediná zo všetkých stvorených bytostí už prekročila hranicu, ktorá oddeľuje čas od večnosti a teraz sa už nachádza v tom Kráľovstve, príchod ktorého očakáva Cirkev po druhom príchode Isusa Christa. „Boha nevmistimaho vmistivšaja“, „istino Mater Božija“ – takto slávnostne hovoril o Bohorodičke IV. všeobecný snem (Efez, 431).

Jej ikony zaujímajú u nás významné miesto. V chráme, pri bohoslužbách je ich miesto spoločné s ikonami Spasiteľa Christa. Ikony Presvätej Bohorodičky sa odlišujú od ikon druhých svätých aj ikon anjelov rôznorodosťou ikonografických typov, počtom, rôznosťou aj intenzitou ich uctievania. Len v cirkevnom kalendáriu Pravoslávnej Cirkvi v Rusku je zaznačených vyše 260 ikon Presvätej Bohorodičky, ktoré sa preslávili zázrakmi a majú svoje liturgické svi-

atkovanie. Všetkých ikon je však až okolo 700.

Prvé ikony Božej Matky pripisuje cirkevná Tradícia svätému evanjelistovi Lukášovi, ktorý ich napísal po Päťdesiatnici. Prvá z nich prináležala typu, ktorý nazývame „Umilenije“, kde sa vyobrazuje vzájomné láskanie Bohorodičky a Mládenca. Tu sa zvyrazňuje prirodzené ľudské cítenie, materinská láska a nežnosť. Je to obraz Matky, ktorá hlboko smúti kvôli budúcim utrpeniam Syna a v mlčaní prežíva ich neodvratnosť a nevyhnutnosť (tu patrí napr. Vladimírskia ikona Presvätej Bohorodičky). Druhá ikona sa vzťahovala k typu nazvanému „Odigitria“ – „Putevoditeľnica“ (Sprievodkyňa na cestách). Samotná Božia Matka aj Mládenec, obaja hľadajú na pozerajúceho sa človeka. Je to jednoduché, ale veľkolepé zobrazenie, kde sa osobitne vyjadruje Božstvo Mládenca Christa - Christos tu žehná a drží zvitok (tu patrí napr. Kazanská ikona Presvätej Bohorodičky). Tretia ikona vyobrazovala Božiu Matku bez Mládenca. Je pravdepodobné, že sa táto ikona podobala na ikony Bohorodičky z tzv. „Deisisného činu“, t. j. Bohorodičky obrátenej s modlitbou ku Christovi. Nevieme presne, koľko ikon napísal svätý evanjelista Lukáš, no cirkevná Tradícia ich rozdelila do troch archetypov, na základe ktorých sa vyvinula ikonografia Presvätej Bohorodičky.

V súčasnosti sa vo svete nachádza okolo 30 ikon, ktoré sú pripisované

evanjelistovi Lukášovi - na Athose, v Rusku, v Ríme a inde. Mnohé tieto ikony sa pripisujú evanjelistovi nie preto, že by boli napísané jeho rukou; je nepravdepodobné, aby sa zachovali až do dnešných dní (nie je to však nemožné, keďže máme ostatky svätých prvých mučeníkov, apoštolov, dokonca svätého Jána Krstiteľa). Odborníci - archeológovia hovoria, že zo starobylých vyobrazení Bohorodičky typu „Umilenije“ nemáme (nie je známy) originál, ktorý by bol napísaný pred 10. storočím. Čo sa týka typu „Odigit-

rie“, tak najstaršie nám známe vyobrazenia pochádzajú z obdobia 6. storočia. Autorstvo svätého evanjestu Lukáša je možné chápať v tom zmysle, že tieto ikony sú odpismi z ikon, ktoré kedysi napísal samotný evanjestista. Tiež tzv. „Apoštolské pravidlá“ nie sú apoštolskými preto, že by ich boli napísali samotní apoštoli, ale preto, že majú apoštolský charakter a sú „oblečené“ apoštolskou autoritou. Istotne nie všetky ikony pripisované dnes evanjestovi Lukášovi napísal sám, no to neznamená, že sa v Cirkvi dodnes niektoré nezachovali.

Tradícia o tom, že evanjestista Lukáš je prvým, ktorý napísal ikony Božej Matky, sa nám zachovala v textoch bohoslužieb niektorých ikon Presvätej Bohorodičky, napr. Vladimírskej ikony (21. máj, 23. jún a 26. august). Píše sa tam: „Tvoj čestný obraz napísal svätý Lukáš, oduševnený pisateľ Christovho Evanjelia, zobrazil Tvorcu všetkých na Tvojich rukách“ (kánon na utreni). Iný text hovorí, že sama Bohorodička odobrila napísať svoju ikonu - pridala jej svoju blahodať a silu. Cirkev používa tieto texty

v bohoslužbách niekoľkým ikonám Božej Matky rôznych typov. Cirkev taktiež zvyrazňuje prijatie blahodate a sily na všetky odpisy týchto ikon ako reprodukcií originálnych čít Božej Matky, ktoré boli zachytené evanjelistom Lukášom.

Ešte aj v 8. storočí svätý Andrej z Kréty a svätý German, patriarcha konštantínopolský (715–730) hovoria o ikone Bohorodičky „Odigitrie“, pripisovanej evanjelistovi Lukášovi. Svätý German dodáva, že táto ikona bola napísaná počas života Bohorodičky a zaslaná do Ríma Theofilovi, tomu Theofilovi, o ktorom sa hovorí v úvode k Evanjeliu podľa Lukáša a ku Skutkom apoštolským.

Okrem ikon, napísaných svätým evanjelistom Lukášom, Tradícia hovorí ešte o nerukotvorenom - zjavenom obraze Bohorodičky. Jeho pôvod sa v krátkosti podáva v službe Kazanskej ikony Božej Matky (8. júla a 22. októbra). Píše sa tam: „Apoštolí Boha Slova, Christovho Evanjelia hlasní a zemi blahí zvestovatelia, Božskú Cirkev osnovali v Tvojom presvätom mene, Bohorodička aj k Tebe prichádzajú, prosiac Ťa, aby si prišla na jej posvätenie. Ty si však, ó, Božia Matka, povedala: choďte do sveta a Ja budem tam s vami. A oni idúc nachádzajú tam, na stene chrámu Tvojho obrazu, Vládkyňa, podobu...“ (sidalen po 3. piesni kánona). Tradícia hovorí, že tými apoštolmi boli svätý apoštol Peter a Ján a že tento chrám bol postavený v Lyde. Sviatkovanie Lydskej ikony Presvätej Bohorodič-

ky je 12. marca. Najstaršie zachované historické svedectvá o samotnom Lydskom obraze Bohorodičky pochádzajú až z 8.-9. storočia. Hovorí sa o ňom v úryvku, ktorý bol napísaný okolo roku 726 pravdepodobne svätým Andrejom Krétskym. O osude tohto obrazu nie je nič známe, iba to, že existoval ešte v 11. storočí. V 8. storočí, keď svätý German, budúci konštantínopolský patriarcha, prechádzal cez Lydu, prikázal urobiť kópiu tejto ikony. Neskôr, v čase ikonoborectva, poslal ju kvôli jej záchrane do Ríma. Po víťazstve nad ikonoborectvom sa táto ikona vrátila do Konštantínopolu.

Ikon Presvätej Bohorodičky je mnoho. Jedno však majú spoločné - úcta ľudí k nim je neobyčajná a obrovská. Státisíce pravoslávnych kresťanov dennodenne stoja, kľáčia, skláňajú sa s modlitbami k Božej Matke a prosia ju o pomoc, záštitu a milosrdenstvo.

Použitá literatúra:

УСПЕНСКИЙ, Л. А.: Богословие иконы Православной Церкви. Москва 1997.

ЕВДОКИМОВ, П.: Искусство иконы. Богословие красоты. Клин 2005.

АЛЕКСЕЕВ, С.: Иконописцы Святой Руси. Санкт-Петербург 2008.

АЛЕКСЕЕВ, С.: Энциклопедия православной иконы. Санкт-Петербург 2007.

pripravil Ján Husár

Kázeň o láske v našom každodennom živote

Ghristos posredi nás, bratia a sestry!

Asi pred dvoma rokmi v lete sme sa niekoľkí bohoslovci vybrali do jedného z gréckych monastierov svätého Jána Ruského. Viacerí ste o ňom možno počuli, keďže nie tak dávno do našej vlasti zavítal jeho igumen stavec Timotej s ostatkami svätého. My, asi ôsmi bohoslovci, sme tam strávili tridsať nádherných dní. Každú sobotu sme spolu so starcom a jedným mníchom chodievali slúžiť asi do 30 km vzdialeného mestečka utreňu a liturgiu. Milo nás prekvapil ich grécky zvyk robiť po liturgiách malé pohostenie, na ktorom sa zišli veriaci a živo sa rozprávali. Po jednej takejto liturgii k nám prišiel akýsi mladý Grék a opýtal sa, odkiaľ sme, a kde bývame. Odpovedali sme mu, že sme ubytovaní v monastieri svätého Jána Ruského. On nám spontánne povedal, že práve v ich rodine zabili kozľa, a týmto nás pozýva na hostinu. Ostali sme v úžase. Tak on, vidí po prvýkrát akýchsi 5 – 6 ľudí zo zahraničia a chce nás hneď pozvať na rodinnú hostinu?

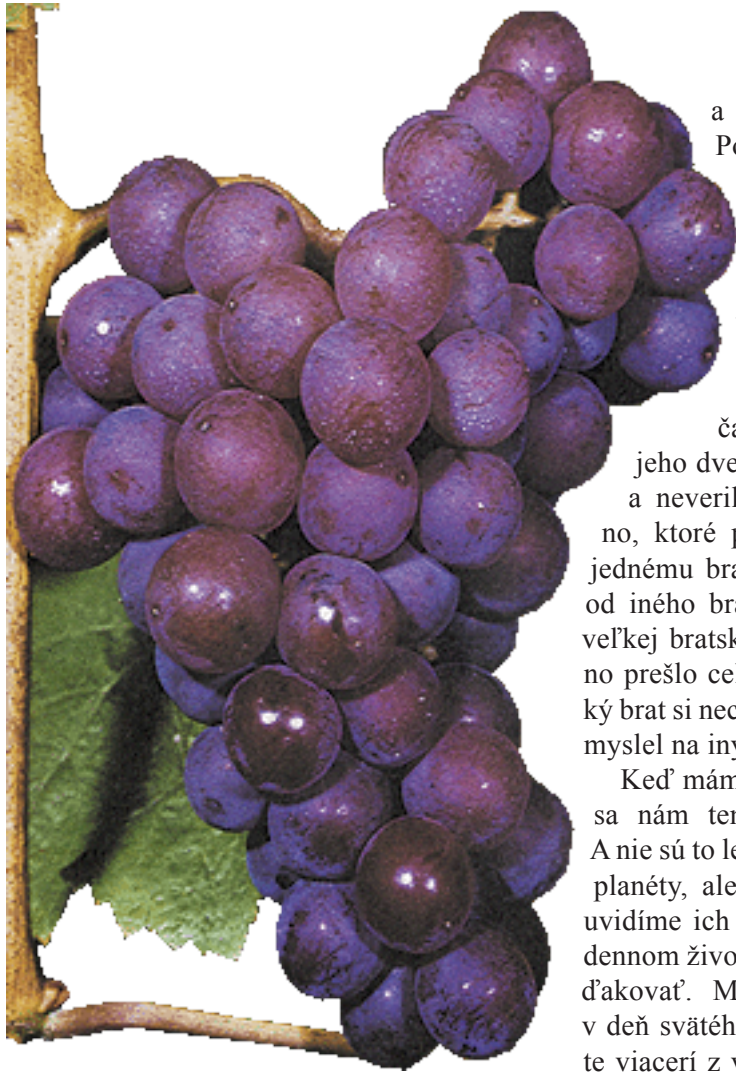
Apoštol Pavol vo svojom nádhernom hymnuse na lásku o tom hovorí: „Ak by som aj ľudskými jazykmi hovoril i anjelskými a lásky by som nemal, som ako zvučiaci kov a cvenďiaci cimbal. A ak by som aj mal dar prorocstva a všetky tajomstvá i všetko umenie by som poznal a keby som mal aj takú vieru, že by som hory pre-

nášal, lásky by som ale nemal, nič nie som“ (1 Kor 1 - 3).

Čo k tomu dodať? Vidíme dobre, že láska je pre ozajstného kresťana niečím prirodzeným, úplne samozrejým. Bez lásky nie sme ničím. Ale ak máme lásku môžeme byť všetkým, lebo ako nám hovorí staré svätootcovské slovo: „Boh sa stal človekom, aby sa človek mohol stať bohom.“ Ved' Christos prišiel na svet, On Boh sa stal človekom len kvôli nám, pre našu večnú radosť, pre spásu a to len z Jeho nekonečnej lásky. Lebo „láska nikdy neprestane. Ale proroctvá sa pominú, jazyky umĺknu, poznanie pominie. Lebo len sčasti poznávame, sčasti prorokujeme, ale keď príde dokonalé, čiastočné sa pominie“ (1 Kor 8 -9). A tým dokonalým je láska. Lebo Boh je Láska. A vieme, že Boh je dokonalý.

Ak teda budeme mať v sebe naozajstnú lásku pochopíme to, čo myslel aj svätý apoštol Pavel v kázni pre kresťanov žijúcich v Korinte: „Ani ľudské oko nevidelo, ani ľudské ucho nepočulo, ani do ľudského srdca nevstúpilo to, čo pripravil Boh pre tých ktorí ho milujú.“ Ozaj, čo nás tam môže čakať? Čo tam môžeme pocítiť? Žiaľ, naša neláska nám to nedovolí vidieť...

No nebolo by krásne, bratia a sestry, keby, ak by nás niekto urazil, sme mu odpustili a usmiali sa naň? A ak nás niekto sklamal, tak by sme mu večer pripravili nejaké jedlo? Alebo len by sme niekomu ustlali?

a určite bude aj chutné. Pobral sa zo svojej kémie a podišiel k inému mníchovi a hrozno mu z lásky dal. Mních ho prijal. Starec sa potom vrátil do svojej kémie a pokračoval v rozrobenej práci. O nejaký ten čas zrazu niekto klope na jeho dvere. Starec prišiel otvoriť a neveril vlastným očiam, hrozno, ktoré pred nedávnom daroval jednému bratovi, teraz celé prijíma od iného brata. Úprimne sa potešil veľkej bratskej láske, lebo toto hrozno prešlo celým monastierom a nijaký brat si nechcel zobrať pre seba, ale myslel na iných.

Keď máme takéto príklady, nezdá sa nám ten ideál až taký ťažký. A nie sú to len príklady z nejakej inej planéty, ale ak sa dobre pozrieme, uvidíme ich veľa aj v našom každodennom živote a môžeme za ne Bohu ďakovať. Minulý rok v decembri, v deň svätého otca Nikolaja, už určite viacerí z vás na našom kňazskom seminári zažili takéto hrozno lásky po príchode z večerne aj na svojej posteli, či v topánke. No nie je to ušľachtilosť srdca a krásne Božie vnuknutie, čo takto človeka núti konať? Nezištné a v anonymite... Ja viem, láka nás takto žiť, ako kresťania prvých storočí. Pohania, židia sa k nim pridávali denno - denne v celých zástupoch, lebo „hľa, ako sa milujú“ píše sa vo Svätom Písme, videli totiž ich, hoci ťažký, no pokojný život plný lásky.

„Ved' kto neľúbi brata svojho, ktorého vidí, potom Boha, ktorého nevidel ako môže ľúbiť?“ (1 Jn 4, 20). Krásny ideál... Ale nie iba ten sa spasí, kto ho dodrží, ale aj ten, kto sa oň úprimne pokúsi.

V jednom monastieri žil akýsi jednoduchý starec. Raz mu veriaci, ktorí ho prišli navštíviť, doniesli hrozno. Starec im pekne poďakoval a hrozno si zobral. Ako ho však išiel jesť zbadal, že je veľmi pekne

Hľa, ako sa milujú. Tak vraveli ľudia pred dvetisíc rokmi, ale vraveli by tak aj dnešní ľudia o nás?

Fakticky sme aj my tými kresťanmi, ktorí sa tak milujú? Kto-čo dostal, od toho sa to bude aj očakávať. Veď sa píše: „Ale sluha, ktorý poznal vôľu svojho pána a nebol pripravený a nekonal po jeho vôli, bude veľmi bitý... Lebo od každého, komu bolo mnoho dané, bude sa mnoho pohľadávať a komu mnoho zverili, od toho budú viac žiadať“ (Lk 12 47–48). Ak ja som vyrastal ako kresťan, budem nielen odmenený ako kresťan, ale aj súdený ako kresťan. Podľa toho akú cestu som si vybral. Ale ak však ja ani zďaleka takto nežijem, beda mi. Lebo Boh je nielen láskavý, ale aj spravodlivý Sudca.

No však nebojme sa, úprimne verme a majme čistú lásku. Lebo hoci akí hriešni by sme boli, hociaké veci by sme spáchali, pridme sa spovedať, kajajme sa, zúčastníme sa Eucharistie. Lebo naše veľké a mnohé hriechy, sú len akoby kvapkou v mori Božieho milosrdenstva a ak ich necháme aj Božím milosrdenstvom zaliať, čiže budeme ich úprimne ľutovať a spovedať sa, tak pocítíme, že Boh je naozaj Láska. Kto je blízko pri Bohu, ten láskou dýcha, ba aj k zvieratám a neživej prírode. V živote svätých je veľa takýchto príkladov. Takým bol napríklad aj starec Getsemanského skítu, jeromonach (t. j. kňaz a mních) Izidor. Znamenitý teológ 20. storočia Florenskij o ňom píše: „Starec

Izidor poskytoval pokrm zvieratám i vtákom, zahniezdili sa u neho aj plazy, žaby, myši a krysy. A keď starý abba ochorel, ani vtedy nezabúdal na svoju kompániu – naliehal na iných, aby dali jesť jeho rodine.“ Ešte pred smrťou sa spýtal jednej rodiny na zdravie ich mačky. „Tak čo,“ vraví „uzdravila sa mačka?“ „Uzdravila.“

„No, chvála Bohu, chvála Bohu.“

Apoštol Pavel svoj hymnus na lásku končí slovami: „Teraz však zostáva viera, nádej, láska, to troje, ale najväčšia z nich je láska“ (1 Kor 13, 13).

Rád by som zakončil svoju kázeň slovom svätého Efréma Sýrskeho: „Prosím Vás, milovaní bratia moji, spomínajte na mňa nedôstojného služobníka v modlitbách svojich, aby slová moje neobrátili sa proti mne. Pri príchode Hospodina nášho, Spasiteľa Isusa Christa: „lebo nič nie som si vedomý“ (1 Kor 4, 4) „len očakávanie súdu plné hrôzy a žeravý oheň, čo bude zožierať protivníkov“ (Ž 10, 27) ma naplňa úžasom. Ale i mne nedôstojnému po štedrosti svojej nech dá Hospodin spolu s vami, vyvolenými Jeho, vojsť do Jeho Kráľovstva! Nech daruje Hospodin aj lásku svoju v srdcia všetkým nám! Jemu sláva vo viky vikov Amiň.“

čtec Miroslav

Rozprávočka o zvone

Rozprávka o tom, ako sa ľudom zapáčil kvietok - zvonček. Teraz zvony nie sú len na saniach, v domoch, ale aj na zvoniciach chrámov, a svojim krásnym zvonením zvolávajú pravoslávnych kresťanov do Božieho domu na modlitbu.

Kde bolo, tam bolo. Žil v jednom lese celé leto jeden kvet. Ten kvet sa veľmi podobal na terajšie zvony. Bol krásnej svetlomodrej farby a rástol na lesnej lúke plnej pestrofarebných kvetov a motýľov. Celý deň sa náš kvet (budeme ho volať zvonček) tešil slniečku a vtáciemu spevu. Noc v lete je taká krátka, že sa mu zdalo, že len čo privrel oči, už zase bol deň. Opäť svietilo slniečko. Zase mal radosť zo života, navštevovali ho veselo poletujúce motýle a seriózne pracovité včeličky. A kamarát škovránok mu spieval svoje krásne pesničky.

Tak žil náš zvonček celé leto v radosť a šťastí, až pokiaľ sa raz v noci nezobudil od strašného chladu. Otvoril oči a rozliadol sa vokoľ seba. Všade ešte bola tma, len okolo neho bol biely koberec namiesto zelenej rohožky trávy, na ktorú si zvykol. Asi spím, pomyslel si a zase zatvoril oči. Ale zima bola taká hrozná a taká skutočná, že zvonček sa začal od tej zimy triasť a znovu otvoril oči. Pozerá a okolo neho je naozaj všetko biele - bielučičké. Sneh. Nikto ho nečakal. Zvonček začal mrznúť. Celý sa trasie a hovorí si, „Kedy už príde deň? Asi niekam šiel a skoro sa vráti. Veď, ak by už bolo ráno, tak by zasvietilo slniečko a roztopilo by sneh. Hneď by bolo zase teplúčko.“

Lenže do rána bolo ešte dosť dlho. Zvonček porozmýšľal a spýtal sa snehu:

- „Nevideli ste deň?“

Sneh mu nič neodpovedal. Len od neho začala byť ešte viac zima. Vtedy sa zvonček sklonil a zazvonil vetru:

- „Nevideli ste deň?“

- „U – u – u?“ – nepochopil ho vietor.

- „Videli ste deň, pán Vietor?“

Studený vietor sa priblížil ku zvončeku, aby ho lepšie počul a sklonil sa nad ním.

Od zimy a silného vetra zvonček hneď v tú chvíľočku zamrzol a stuhol.

V tom čase šli po ceste sane s koňmi. Gazda, čo v tých saniach sedel,

si všimol zvonček, zavesil ho na svojich saniach a veselo pospevu-júc pokračoval vo svojej ceste. Hneď na to počuje jemný zvuk. Zašeptal malý zvonček. Možno od tepla rúk, ale možno od dobrého spevu. Jemnulin-ko zazvonil a spýtal sa gazdu, ktorý sedel na saniach:

- „Videli ste deň? Videli ste deň? Deň? Deň? Deň?“

Zapáčilo sa ľuďom ako rozpráva zvonček a začali vyrábať zvony v podobe nášho kvietočka zo striebra a z kovu. A potom ľudia urobili veľký zvon. V lete ho zavesili pred chrámom, aby zvolával svojim krásnym zvukom ľudí z celého okolia do Božieho domu na modlitbu. A náš

zvonček sa aj vtedy neprestajne pýtal ľudí:

- Deň? Deň? Deň?

Taký bol zaujímavý príbeh s obyčajným lesným modrookým kvietkom.

voľný preklad podľa rozprávky

I. Ruténina

preložila Tatiana Rauschová

Г
[R]
Г

ГДЪ ІНСЪ ХРѢОСЪ

Hospod' Isus Christós
(*Pán Isus Christos*)

ГДН ІНСЕ ХРѢ, СНЕ БЖІЙ, ПОМІЛДН МА ГРѢШИНАГО.
Hóspodí Isúse Chrísté, Síne Bózij, pomíľuj mja hrišnaĥo.
(*Pane, Isuse Christe, Synu Boží, zmíľuj sa naďo mnou hriešnym*).

ГРѢБЪ ГДЕНЬ
Hrób Hospóden
(*Hrób Pána*)

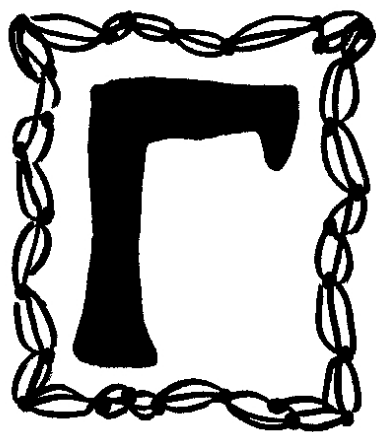
ГОЛГОФА
Golgófa (Golgota)

ГЛАТН
ĥlahólati (ĥovorít)

ГРѢХЪ
ĥriĥĥ (ĥrieĥĥ)

Гдѣ, помилуй насъ, на тѣ бо
 оуповахомъ: не прогнѣвайса на ны
 сълѡ, ниже помани беззаконїи
 нашихъ, но призри и нынѣ, ѣкѡ
 благоутробенъ, и избави ны ѿ врагъ
 нашихъ: ты бо еси богъ нашъ, и
 мы людїе твои, вси дѣла рукъ
 твоихъ, и имя твоє призываемъ.

Г-3

*Hospodi, pomiluj nas, na Ta bo upovachom,
 ne prohnivajsja na ny ziló, nize pomjani
 bezzakonij nasich, no prizri i nyni jako
 blahoutróben, i izbavi ny ot vrah nasich: Ty
 bo jesi Boh náš, i my lidije Tvoji, vsi
 dilá rukú Tvojeju, i imja Tvoje prizyvajem.*

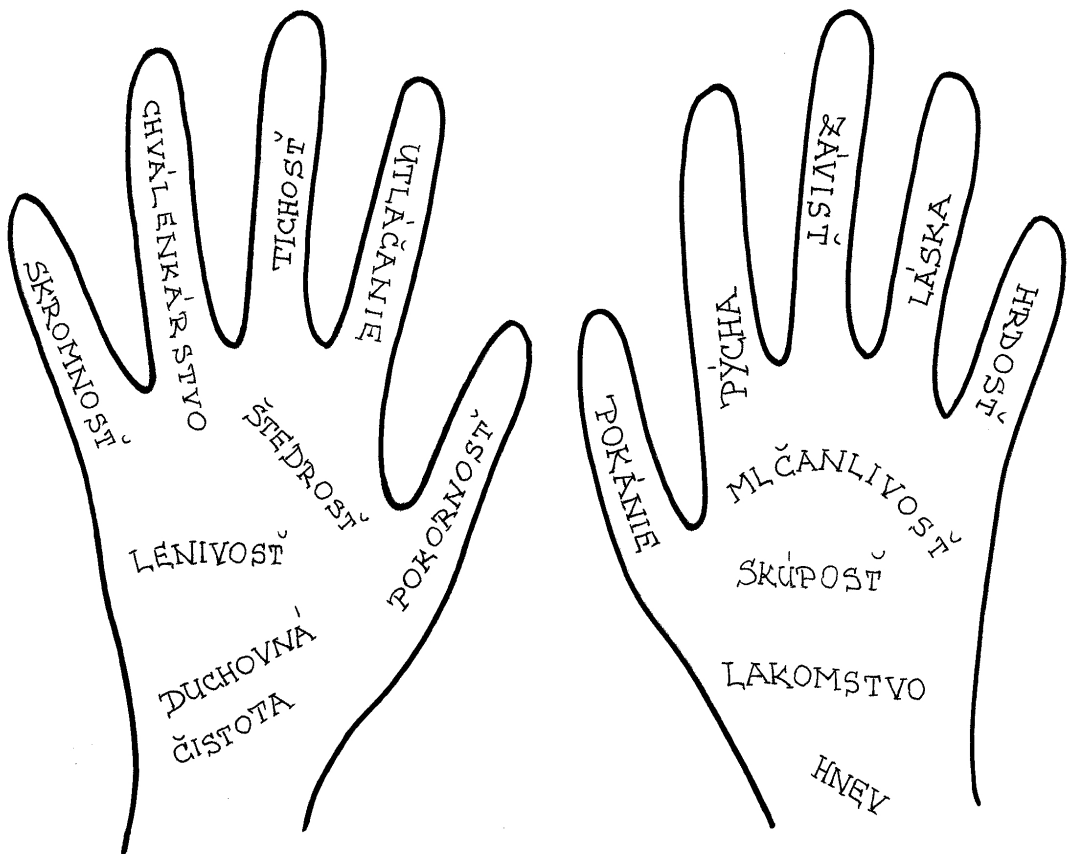
*(Pane, zmiluj sa nad nami, lebo v Teba dúfame.
 Nehnevaj sa na nás, ani nepamätaj na nepravosti naše,
 ale i teraz zhliadni na nás dobrotivo a zbav nás
 nepriateľov našich. Lebo Ty si Boh náš, a my ľud Tvoj,
 všetci sme dielom rúk Tvojích a meno Tvoje vzývame).*

pripravila: Tatiana Mihaličová

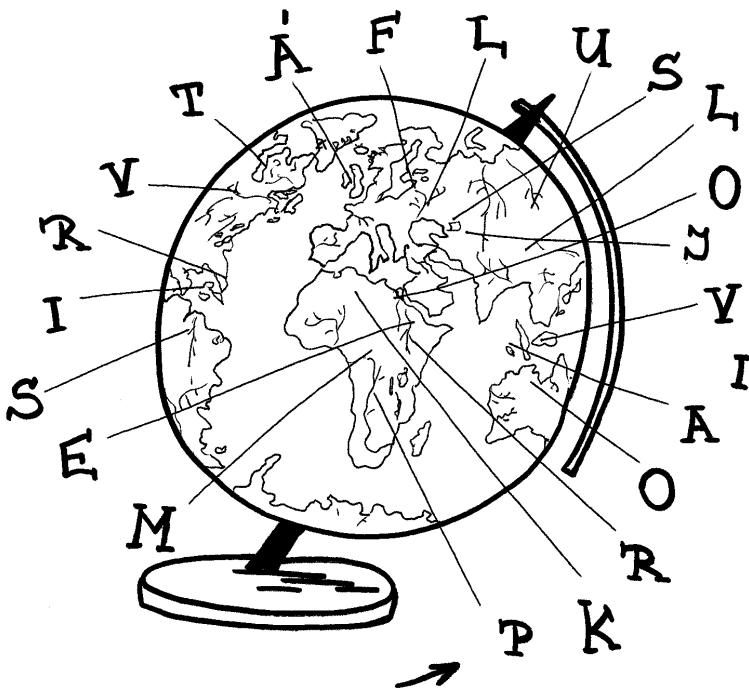
Milé detičky, všetci verní čitatelia a riešitelia úloh!

Srdečne Vás vítame v nasledujúcej rubrike tejto detskej stránky. Možnože už netrpezlivo čakáte na nové úlohy a zadania, ktoré tu pre Vás máme. Síce tu máme aj také úlohy, ktoré trochu zamotajú Vaše hlavičky, no istotne nie sú až také ťažké. Zistíte to jednoducho – presvedčíte sa, keď sa hneď pustíte do ich riešenia.

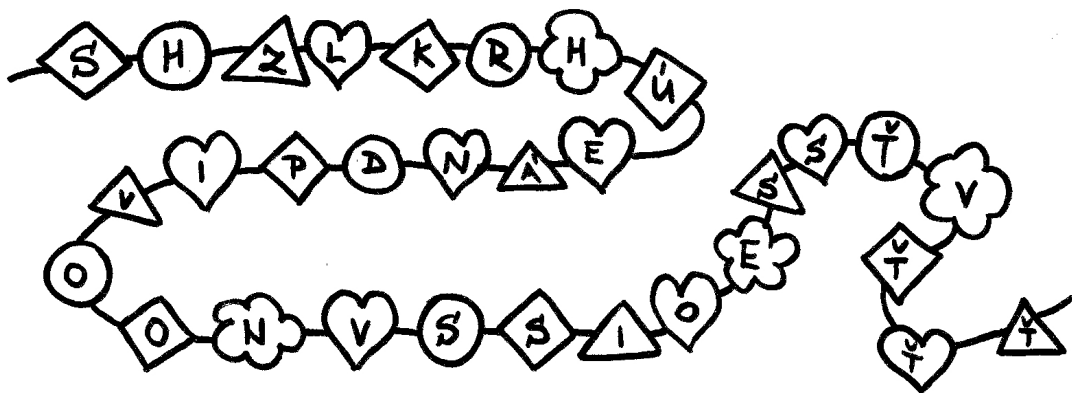
Ďalšia úloha spočíva vo vyfarbovaní slovíčok. Na pravej ruke v tomto obrázku farebne vymalujte hriechy ľudí (to, čo je zlé) a na ľavej ruke si vyfarbite slovíčka – mravné cnosti (to, čo je dobré). Tak smelo do maľovania.

V tomto glóbusu je zobrazený takmer celý svet, nájdete tu všetky krajiny a štáty, do ktorých zasahujú naše rozhádzané písmenka, sú skoro v ozaj každom kútiku sveta. Pozorne si prezrite túto úlohu a popreskakujte! písmenka. Riadte sa podľa šípky, začnite písmenkom P a vymalujte každé druhé písmenko. Čo vám nakoniec vyšlo?

Táto úloha ukrýva v sebe slovíčka. Správne znenie dostanete, ak si jednotlivé korálky s písmenkami vyfarbíte rovnakou farbou. Potom už len stačí za sebou prečítať písmenka a tak vyriešite úlohu.

Úlohy pripravila Andrea Gmotričová

Nátierka z droždia a sóje

2 cibule

1 kocka droždia

1/2 hrnčeka namočených sójových bôbov

Rastlinný olej

Horčica

Čierne korenie

Sol'

Petržlenová vňať

Cibuľu pokrájame nadrobno a podusíme na oleji, pridáme čerstvé droždie a chvíľu smažíme. Potom pridáme sójové bôby pomleté na mäsovom mlynčeku alebo rozmixované a miešame kým zmes nezhustne. Osolíme, okoreníme a dochutíme horčicou.

Placky z ryže

150 g ryže

Sol'

1 ČL kari korenie

1 ČL mletej červenej papriky

Vegeta

1 PL Solamylu

Olej

Ryžu prepláchneme pod tečúcou vodou a necháme odkvapkať. V hlbšej rajnici zohrejeme lyžicu oleja, pridáme ryžu, kari, osolíme a za stáleho miešania opražíme. Posypeme mletou červenou paprikou, zalejeme vodou, premiešame a uvaríme do mäkka. Do teplej ryže vmiešame škrobovú múčku, ochutíme vegetou a vlhkými rukami tvarujeme malé plac-

ky. Opražíme na oleji z oboch strán do zlatista.¹

Zemiakový koláč s jablkami

200 g zemiakov uvarených v šupke

1 ČL kypriaceho prášku do pečiva

200 g polohrubej múky

120 g cukru

120 g stuženého rastlinného tuku

500 g jablák

1 ČL mletej škorice

2 balenia vanilínového cukru

100 g čokolády na varenie

Zemiaky ošúpeme, postrúhame na jemnom strúhadle, pridáme múku, kypriaci prášok, cukor, zmäknutý tuk a vymiesime hladké cesto. Cesto rozdelíme na dve časti a obe rozvalkáme na veľkosť plechu. Ak je cesto príliš mäkké, pridáme trochu múky. Plech vymastíme, položíme naň jednu časť cesta a popicháme vidličkou. Jablká nastrúhame na hrubom strúhadle a zmiešame so škoricom a vanilínovým cukrom. Dve tretiny jablák rovnomerne rozložíme na cesto, zakryjeme druhou časťou cesta, popicháme vidličkou a v stredne vyhriatej rúre upečieme. Vychladnutý koláč pokrájame na štvorce, na každý dáme trocha z odložených jablák a pokvapkáme roztopenou čokoládou.²

pripravila **Markella**

¹HORECKÁ Z.: Kuchárka pre vegetariánov
2010
²tamže

V Hospodinovi hľadáme útechu

„Tento svet – hovorí svätý Dimi-
trij Rostovský - je naplnený plačom
a nie veselosťou; ťažkosťami, smútkom
a nie radosťou. Nič v tomto svete
nie je večné. Jeho veselosť je zmiešaná
so žiaľom, radosť s plačom, jeho slá-

va je nestála, bohatstvo skoro zmizne,
krása sa zmení na prach a popol, a toto
všetko sa nakoniec skončí neočakáva-
nou smrťou. Nič v tomto svete nie je
dôstojné radosti a veselosti. Človek
sa rodí, rastie v bolestiach a chorobách
a celý svoj život prežíva v zármutku
a smútku, v nespokojnosti, neisto-
te. Celý svet je plný bied a nástrah;

kamkoľvek sa obrátiš, všade vidíš boj
a rozhorčenie. Z jednej strany musíš
zápasiť s obžerstvom (labužníctvom),
z druhej – s opilstvom; všade
je hriech, všade je strach, nikde nie je
bezpečne.“

„Neraduj sa preto z ničoho svet-
ského v tomto uplakanom svete.
Ale, ak sa chceš utešiť, hľadaj útechu
v jedinom Hospodinovi. Keď sa chceš
tešiť, teš sa len z Hospodina. Telesná
radosť skoro pomínie, na radosť
v Hospodinovi prebýva naveky.“

„Radujte sa, spravodliví v Hos-
podinovi všetci, čo máte srdce
úprimné (Ž 31, 11) - hovorí prorok;
tak isto aj apoštol hovorí: „Radujte
sa v Hospodinovi vždy!“ (Flp 4, 4);
neprestajne sa modlite, za všetko
ďakujte“ (1 Sol 5, 17-18) – v tých-
to troch cnostiach – radosti, mod-
litbe a vdáčnosti je naša spása. Nie
z niečoho iného, ale iba z Hospodi-
na sa radujme, pretože každá radosť
okrem radosti z Hospodina je lživá a
klamlivá.“

„Preto sa neraduj z nijakého jed-
la, ani z nijakého bohatstva a svet-
skej slávy, zo žiadnej krásy a zábavy
tohto sveta, no raduj sa len z Hospo-
dina a v jedinom Bohu hľadaj radosť!
Vo svetských veciach niet veselosti
– v tme nieto svetla, v smrti nenájdeš
život, ani v klamstve niet pravdy.
Raduj sa preto radosťou veľkou
a vesel sa iba v Hospodinovi.“

Z knihy „**Duchovnyje posevy**“
pripravil **bohoslovec Michal**

Ikona Božej Matky „Milujuščaja“ alebo „Dostojno jest“

Na svätej hore Athos sa traduje nasledujúca tradícia o ikone Božej Matky „Dostojno jest“ alebo „Milujuščaja“. Na konci 10. storočia, neďaleko od monastiera v blízkosti Karyes, v jednej z kélií žil kňaz so svojim poslúšnikom. Jedného dňa kňaz odišiel na celonočné bdenie do Karyeského chrámu a svojmu poslúšníkovi prikázal, aby odslúžil službu ako môže, doma. Keď začala noc, na dvere zaklopal mních a poprosil ho, aby ho vpustil dnu na modlitbu.

Postavil sa pred ikonu Presvätej Bohorodičky, poslúšník s pokorou

vstal, aby predniesol pieseň „Čestňjšuju Cheruvm“. Zrazu podivuhodný hosť urobil k tejto piesni iný začiatok a zaspieval: „Dostojno jest jáko vojístinu, blažíti Ťá Bohoródicu, prsnoblažénnuju i preneporučnuju, i Máter Bóha nášeho“ a k tomu dokončil „Čestňjšuju Cheruvm“. Poslúšník, s pokorou a dojatím, ho poprosil, aby zapísal túto pieseň, ale papier ani atrament nemal. Vtedy ho hosť poprosil, aby mu priniesol kamennú dosku, ktorá mu v rukách zmäkla, a zapísal slová tejto piesne. Ukončiac písanie, neznámy podal dosku poslúšníkovi a povedal: „Odteraz takto spievajte aj vy, kresťania.“, a hneď na to zrazu zmizol, ako hrom.

Od toho času sa ikona Božej Matky „Milujuščaja“ nazýva „Dostojno jest“ a táto udalosť sa sviatkuje 11./24. júna.

Modlitba:

O Presvjatája i Premílostivaja Vladýčice Bohoródice! Pripádaja k svjaťij ikóni Tvojej, smírenno mólimsja Tebí, vonmí hlásu molénija nášeho, vižd' skórbí, vižd' bídý náša i, jáko ľúbveobíľnaja Máti, potščísja na pómošč nam bezpómoščnym, umolí Sýna Tvojhó i Bohá nášeho: da ne pohubít nas za bezzakónija náša, no javít nam čelovikol'úbno Svojú mílosť. Isprosí nam, Vladýčice, u bláhosti Jehó t'ílésnoje zdrávije i dušévnoje spasénije, i mírnoje žitijé, zemlí plodonósije, vozducha blahorastvorénije i blahoslovénije svýše na vsja blahája d'ílá i

načinánija náša. I jákože drévlé pri-
zrila jesí mílostivo na smirénnoje sla-
voslóvije poslúšnika Afónskaho, vos-
pivávšaho Ťa pred prečístuju ikónuju
Tvojęju, i poslála jesí k nemú Ánhela
naučítí jeho píti pisň nebésnuju, jéjuže
slavoslóvjat Ťa Ánheli; táko i nýňi
prijimí náše usérдноje molitvoslóvije,
Tebí prinosímoje. O Caríce Vsepítaj-
ja! Prostrí ko Hóspodu bohonósnyja
Tvojá rúci, ímiže Bohomladénca Iisú-
sa Christá nosíla jesí, i umolí Jehó iz-
báviti nas ot vsjákaho zla. Javí, Vla-
dýčice, Tvoju mílost' k nam: bol'áščija

iscilí, skorbjáščija ut'íši, bídstvujuščim
pomozí i spodóbi nas blahočéstno
žitijé sijé zemného soveršítí, christiján-
skuju nepostýdnuju končínu polučítí
i Nebésnoje Cárstvije nasl'íditi máter-
nim chodátajstvom Tvojim k róždše-
musja ot Tebé Christú Bóhu nášemu,
Jemúže so Beznačál'nym Jehó Otcém
i Presvjatým Dúchom podobájet vsjá-
kaja sláva, čest' i poklonénije, nýňi
i prisno i vo víki vikóv. Amíň.

pripravila Juliána Kuzanová

Tušíte, na ktoré veci sa Boh nebude pýtať?

1...Boh sa Vás nespýta akým automobilom ste jazdili, ale koľko ľudí ste v ňom zviezli?

2...Boh sa Vás nespýta akú veľkosť mal Váš dom, ale koľko ľudí ste v ňom pohostili?

3...Boh sa Vás nespýta do čoho ste sa obliekli, ale bude sa pýtať, koho ste obliekli?

4...Boh sa Vás nespýta koľko ste zarobili peňazí, ale akým spôsobom?

5...Boh sa Vás nespýta aké názory ste hlásali, ale ako ste pracovali?

6...Boh sa Vás nespýta koľko ste mali priateľov, ale spýta sa, koľkým z nich ste boli priateľom?

7...Boh sa Vás nespýta v akej štvrti ste bývali, ale spýta sa ako ste vychádzali so susedmi?

8...Boh sa Vás nespýta na farbu Vašej pleti, ale spýta sa aká je farba Vášho charakteru?

9...Boh sa Vás nespýta prečo ste tak dlho váhali s prijatím viery. On Vás vo svojej milosti odprevadí do Vášho nebeského obydlia, namiesto brán pekelných...

pripravila Zuzka Sadilková

Manželstvo (výklad na Ef 5, 20 – 33)

Tento list hovorí na jednej strane o veľmi hlbokom vzťahu medzi Cirkvou a Christom. Christos prišiel na zem spasiť ľudstvo; Boh sa stal človekom a toto spasenie uskutočňuje za cenu Svojho života a Svojej smrti. Toto je prvá vec, na ktorú sú povinní myslieť muži, keď vstupujú do manželstva: odovzdáva sa im krehké Božie bytie, ktorému povedali: „Ľúbim ťa“ – a tá láska má byť taká, že je muž pripravený obetovať celý svoj život kvôli láske k žene a kvôli láske k svojim deťom. Muž je hlavou rodiny nie preto, že je mužom, ale preto, že je obrazom Christa a jeho žena a deti môžu v ňom tento obraz vidieť. A to obraz bezhraničnej lásky, oddanej, lásky zriekajúcej sa samého seba, lásky, ktorá je pripravená na všetko - aby spasila, ochránila, nakŕmila, utíšila, potešila, vychovala svoju rodinu. Toto musí pochopiť každý človek. Bolo by veľmi jednoduché, ak by si muž myslel, že iba preto, že je muž, má právo na svoju ženu, nad svojou ženou a nad svojimi deťmi. Je to klamstvo. Ak nie je obrazom Christa, nikto mu nie je zaviazaný nijakou úctou, žiadnou bážňou a nijakou poslušnosťou.

Žena je ikonou, obrazom Cirkvi. Na Cirkev sa dá pozerat' z dvoch pohľad-

dov. Je nevesta, ktorá sa teší z toho, že je milovaná Bohom takou láskou, ktorá je zjavená v Christovi. No spolu s tým (je to obraz, ktorý vykresľuje apoštol Pavol v jednom zo svojich listov) sa javí „Baránkovou nevestou“ (Zj 21, 9), teda nevestou umučeného Spasiteľa. Je nevesta, ktorá si tak hlboko, tak dokonale zamilovala svojho ženicha, že kvôli neochvejnej vernosti dokáže všetko zanechať, všetko zabudnúť, od všetkého sa odtrhnúť kvôli láske k nemu a nasledovať ho. Hocikde by šiel. Keď je treba, dokonca aj na utrpenie. A keď je treba, aj na kríž.

MITROPOLIT ANTONIJ (BLUM):
U nas jest čto skazať o čeloveke

Pripravila Zuzana Repková

Evanjeliové cnosti

ČESTNOST

*Boh vidí všetko a podľa svojej spravodlivosti súdi,
nie tak, ako ej to u ľudí!
Kresťan má byť čestný voči Bohu, blíznym i sebe,
aby v jeho srdci našla miesto láska, čo otvára dvere
do Nebeského kráľovstva,
lebo tu sa zhodujú skutky a slová.*

POSLUŠNOSŤ

*Príkladom je Christos, keď ukázal, čo treba
veď sám zostúpil z neba,
aby nie svoju vôľu konal,
ale toho, ktorý ho poslal.
Učí obľúbiť si život s Bohom
tak, že nie sme ochotní vymeniť ho v mnohom.
Je to hrob vlastnej vôle a vzkriesenie pokory
hlavne v začiatkoch to dosť bolí.
Jej ovocím ako cnosti
je získanie pokoja a radosti.
Je súčasťou modlitby a pôstu
ide o vytvorenie imaginarneho mostu,
ktorý spája dva svety
a tak sa z človeka stáva svätý.*

Nina

„Brigáda“ v Lutine

V sobotu 1. mája, sa skupinka študentov, ubytovaných na Pravoslávnom kňazskom seminári, rozhodla pomôcť pri brigáde na PCO Lutina. Zo seminára sme sa v sobotňajšie ráno vybrali na troch autách, my - študenti, s našim špirituálom a správcom PCO o. Dimitrijom, a taktiež s o. Vladimírom Kocvárom a jeho otcom. Po príchode nás privítali domáci. Dievčatá natrhali prvosenky a priniesli ich ku krížu, no hneď potom sme sa všetci pustili do práce. Chlapci boli rozdelení do dvoch skupín. Jedna sa venovala príprave betónu pri miešačke, a druhá sa zaoberala výkopom jám a osadzovaniu pätiiek pre lavičky. Domáci sa okrem iných prác pustili aj do pílenia konárov zo stromov, ktoré rastú pri chráme. Dievčatá zamestnali hrabaním lístia, no neskôr sa išli venovať – pre nás ostatných – chutnejšej činnosti, a to prípravou jedla, ktoré priniesli veriaci tejto obce, a takisto pomáhali aj pánovi Kocvárovi pri príprave gulášu. Na obede sme si všetci vynikajúco pochutnali, a keďže bol ozaj výdatný, chvíľku trvalo, kým sme sa opäť pustili do práce. Chlapci neskôr ešte pomáhali odnášať nahrabané lístie. Potom si náš prezident Alexander zaslúžené chvíle oddychu vyplňal udieraním na chrámový zvon, ako aj fotením chrámového interiéru. Aj my ostatní sme spokojne oddychovali, až kým nebolo potrebné sa ozaj pobrať a ísť domov. Pobalili a podkladali sme teda všetky veci – náradie, stoly, stoličky a i., a uberali sme sa domov. Unavení z práce sme však mali krásny pocit na duši, že sme sa mohli podieľať na tomto diele. Ďakujeme všetkým, ktorí sa postarali o to, že sa táto brigáda mohla uskutočniť. Sme naozaj radi, že sa stále nájdu mladí ľudia, ktorí neváhajú nezištne venovať svoj čas i sily pre službu Cirkvi. Po ceste domov sme si v aute rozprávali zážitky z celého dňa a tešili sa na tohtoročnú púť do Lutiny.

Peter a Valika

ИСТИНА

Posviacka chrámu vo Varadke

Dňa 25. apríla 2010 sa konala posviacka zrekonštruovaného dreveného pravoslávneho chrámu v obci Varadka. Spolu s posviackou sme mali aj postrih dvoch Bohoslovcov na čtecov.

Celé to začalo nedeľňajúcou utreňou, na konci ktorej sme privítali dvoch vladykov, vladyku Jána arcibiskupa prešovského a Paisija biskupa gorlického z Poľska. Svojou návštevou nás poctili aj duchovní otcovia z nášho kraja. Počasie nám prialo, z čoho sme mali veľkú radosť. Okolo chrámu sa zišlo aj množstvo ľudí z okolia našej Makovice. Po privítaní vladykov sme sa spoločne vybrali do chrámu a trpezlivo vyčkávali na začiatok posviacky. Najskôr sa posvätila oltárna časť a neskôr aj celý chrám z vonku. Po posviacke sme sa všetci vrátili späť do chrámu, kde sa pripravoval postrih Bohoslovcov na čtecov. Pri postrihu obliekli Bohoslovcov do krásnych červeno-bielych stichárov, kde červená farba

pripomínala farbu pôstu, striedmosti po telesnej stránke a biela farba voskresná, radostná po duchovnej stránke. Hneď po postrihu sa začala svätá liturgia, na ktorej novopostrihnutí čteci čítali z Apoštola. V chráme bolo cítiť duchovnosť a radostný spev, ktorý sa šíril ako vôňa ladanu z kadidla. Na konci svätej liturgie sa vladykovia prihovorili k veriacim. Mali sme pocit, že všetko to zbehlo tak rýchlo... V závere vystúpil aj náš otec duchovný Peter Savčák, ktorému sa veľmi ťažko hľadali správne slová na vyjadrenie vďaka hlavne vladykom, ale aj všetkým ostatným, bez pomoci ktorých by naša posviacka chrámu nebola možná. Ale najväčšia vďaka patrí samozrejme Hospodu Bohu, bez Ktorého by sa to nemohlo uskutočniť. Po príhovoroch sme sa pobrali na obed, kde sme sa dosýta najedli a napili. Bol pripravený aj malý program, po ktorom vystúpil náš poliansky mužský zbor, ktorý zaspieval niekoľko domácich rusínskych ľudoviek. Cítili sme sa tam dobre a tešili z nádherne prežitého dňa. Nakoniec sme sa všetci plní radosti, nových zážitkov rozlúčili a pobrali domov.

Keďže v našej farnosti sa ešte takáto veľká udalosť nekonala, bol to pre nás veľmi významný deň. Všetko to, čo sme tam zažili sa nedá vyjadriť slovami, jednoducho to treba zažiť. Každú činnosť, ktorú robí človek s Bohom je aj Bohom podporená.

Veriaci z PCO Varadka

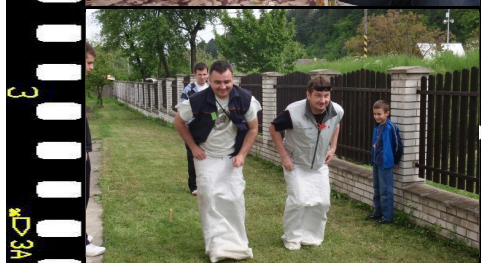
Prvý športový deň v Sabinove

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku, skupina Sabinov, pripravilo v spolupráci s duchovným cirkevnej obce „Prvý športový deň“, ktorý bol venovaný nielen deťom, ale všetkým veriacim. Táto udalosť sa konala v sobotu 15. mája 2010 a zúčastnilo sa jej vyše 50 veriacich. Najmladší účastník mal 6 mesiacov, najstarší vyše 80 rokov. Súťažili úplne všetci – deti aj ich rodičia i starí rodičia. Je to viac než obdivuhodné, keďže medzi disciplínami boli aj beh vo vreci, futbal, strieľanie z luku, hádzanie na terč, basketbal, šúpanie jablák, pero do fľaše, cukrík na šnúrke, osemsmerovka, dostaň ježka z klietky, postav pyramídu a mnohé ďalšie – bolo ich viac než 15. Deti ukázali svoju zručnosť a energiu, starší si zaspomínali na svoje detstvo, no najmä, každý sa dobre zabavil.

Prvé poďakovanie patrí nášmu milostivému Bohu, ktorý nám doprial bezdaždivé počasie (od nasledujúcej nedele už pršalo nepretržite) a všetkým mládežníkom a veriacim, ktorí športový deň pripravili. Keď bolo potrebné, tak sme si oddýchli pri dobrom jedle, ktoré doniesli naši veriaci a tak každý prispel svojím dielom. Nakoniec sa každému dala cena pre víťaza, pretože víťazom bol každý zúčastnený a preto to bolo skvelé.

Dnes nepochybujeme o tom, že takéto akcie pomáhajú lepšie sa spoznať veriacim cirkevnej obce, vidieť sa aj inak a pri iných činnostiach, než len v chráme na bohoslužbe, po ktorej sa rozídeme domov. Sme predsa rodinou, ktorá sa spolu nielen modlí, ale aj navzájom povzbudzuje, vychováva i zabáva. Veríme, že si takýto príjemný deň opäť zopakujeme.

protodiakon Ján Husár

Víkend v Kropáčoch

Bol 8. máj, krásne slnečné dopoludnie, a my, mládežníci, sme zazvonili pri dverách fary v Kropáčoch, kde nás srdečne privítal otec Štefan so svojou rodinkou a mládežníkmi. Otec Štefan nám hneď ukázal krásny chrám, kde slúžia sväte bohoslužby, ktorý je priamo na fare. Po krátkom predstavení histórie tohto chrámiku sme išli na terasu, kde sme sa po ceste trochu posilnili a kde sme sa všetci mládežníci zoznámili. Všetci dobre posilnení, sme si zmerali sily v stolnom tenise a hádzaní šípok. Po obede nám otec Štefan ukázal miesto, kde bude stáť nový chrám, pozval nás na zmrzlinu, po ktorej sme sa všetci vybrali spať, aby sme mohli odslúžiť večerňu. Večer sme mali naplánovanú opekačku, ale keďže sa nám po obede rozpršalo, otec Štefan s matuškou Elenou si pre nás pripravili náhradný program – bowling :). Niektorí sme si to vyskúšali po prvýkrát, a boli sme prekvapení, ako dobre nám to ide :), a niektorí nám zase ukázali, ako to naozaj vedia.

Na druhý deň sme boli na svätej Liturgii v neďalekých Slovinkách, kde bol chrámový sviatok Voznesenija Hospodňa a vладыka Ján tu priniesol ostatky svätého Nektária Eginškého, kde ich aj uložil. Po návrate spať, do Kropáč, malom oddychu, dobrom obede a večerni sme sa žiaľ museli rozlúčiť a všetci ísť domov. Ďakujeme Všemohúcemu Bohu za to, že naše kroky zaviedol do Kropáč, kde sme spolu s otcom Štefanom, jeho rodinkou a mládežníkmi mohli stráviť krásny víkend. Hoci to boli iba dva dni, no boli plné krásnych zážitkov, z ktorých si všetci uchováваме krásne spomienky. Všetci sa tešíme na takéto spoločné budúce stretnutie.

Juliána Kuzanová

Príhovor Prezidenta SYNDESMOS-u

Vaša Vysokopreosvietenosť,
Dôstojní otcovia, Bratia a sestry,
Christos Voskrese!

Som veľmi poctený, že dnes môžem s Vami oslavovať tento radostný sviatok.

Tento deň je sviatkom Vzkriesenia a súčasne prijímame Svätého Ducha ako na Päťdesiatnicu.

Naozaj, na Kríži a svojim Vzkriesením nám všetkým, každému veriacemu a celej Cirkvi, Christos posielala Svätého Ducha.

Dnes nám to bolo pripomenuté pri čítaní sv. Evanjelia podľa Jána.

Je pozoruhodné, že tento deň bol určený pre túto multinárodnú

eucharistickú liturgiu a na oslavu 20. výročia Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku.

V mene Syndesmosu, ktorý je Svetovým bratstvom pravoslávnej mládeže, by som chcel vyjadriť naše poďakovanie Jeho Vysokopreosvietenosti Jánovi, arcibiskupovi prešovskému a Slovenska, a cez neho všetkým

kňazom miestnej pravoslávnej Cirkvi za ich požehnanie a neustálu podporu mládežníckych aktivít.

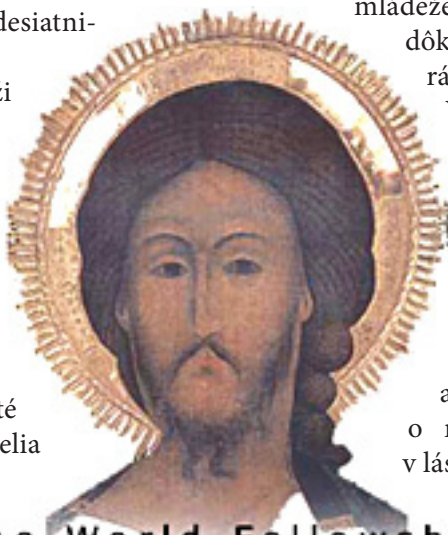
Nie stále je pre cirkevných hierarchov jednoduché dovoliť a podporovať, tak morálne ako aj materiálne, existenciu bratstva mládeže v Cirkvi. Dynamizmus Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku je dôkazom tejto pastoraálnej múdrosti Vašej Vysokopreosvietenosti, a my sme Vám za to vďační.

Pravoslávnej mládeži na Slovensku prinášam lásku od všetkých členov Syndesmosu a chcem ich ubezpečiť o našom spoločenstve v láske Christovej.

Dnešná oslava, tak Vzkriesenia ako Svätého Ducha, má ešte jeden význam pre pravoslávnu

mládež. Musíme mať na pamäti, že „rôzne sú dary, ale ten istý Duch“ (1 Kor. 12,4) A skutočne jeden špeciálny dar je vlastný mládeži: entuziazmus.

Niekedy naivne, niekedy smelo, ale stále s entuziazmom prijíma mládež volanie k službe Cirkvi, aby sa tak

The World Fellowship
SYNDESMOS
of Orthodox Youth

neustále obnovovala a objavovala jej živú Tradíciu svedectva o Christu pred svetom.

Nikto nevie lepšie ako mládež, ako prinášať svedectvo našej nádeje v súčasných spoločnostiach. Naša Cirkev už storočia zachováva dedičstvo Ducha zvesti o Christovom víťazstve nad smrťou; a je na mládeži Cirkvi, aby patrične vyjadrila radosť tejto zvesti o Vzkriesení s odvahou a s rešpektom.

Takisto celá Cirkev sa potrebuje od mládeže niečo naučiť; a to ako milovať naše súčasné spoločnosti, aj keď oni sa už na kresťanstvo neodvolávajú (ku kresťanstvu veľmi nepriznávajú). Ak by sme nemilovali náš svet, načo by sme boli na zemi? Čas, keď Cirkvi vnucovali svoje myšlienky štátom sa skončili; teraz vy, mladí ľudia,

nás musíte priviesť späť k prvotnému kresťanskému svedectvu, v pokore a otvorenosti k našim spoločnostiam.

Ale buďme opatrní. Dar mládeže nie je večný, Váš entuziazmus Vám nie je daný navždy. Po niekoľkých rokoch budete starší, a možno menej odvážni, menej naivní.

Využite výhodu Vášho súčasného stavu a vložte svoj entuziazmus do služby Božej Cirkvi Christovej.

Všetky dary Svätého Ducha sú potrebné pri budovaní Cirkvi. Nikto sa nemôže cítiť vylúčený zo života Cirkvi, ale cez našu vzájomnú lásku, a našu lásku k spoločnosti, v ktorej žijeme, „oslavujeme nášho Boha, Otca, Syna a Ducha Svätého“.

o. Christophe D'Aloisio

PRAVOSLÁVNA CIRKEVNÁ OBEC MEDVEDIE A KRAJNÁ PORÚBKA

***pozýva všetky deti a mládežníkov na tábor, ktorý
sa uskutoční***

8.8. 2010 - 13. 8. 2010 v Medvedom

Cena je 48 eur.

(v cene je zahrnuté ubytovanie a strava)

Bližšie informácie na tel. čísle: 054/7593105

alebo 0915 651 199.